

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه پژوهشی برای دریافت درجه

دکترای حرفه ای در رشته پزشکی

عنوان:

**بررسی فراوانی اقدام به خودکشی و عوامل موثر بر آن در مراجعه
کنندگان به بیمارستان امام خمینی(ره) اردبیل در سال ۱۳۹۷**

اساتید راهنما:

دکتر اسماعیل فرزانه

اساتید مشاور:

دکتر فیروز امانی

دکتر فریبا صادقی موحد

نگارش:

زهرا زینال زاده

زمستان ۱۳۹۸

شماره پایان نامه ۰۸۱۷

سپاس خدای را که در تمامی لحظات سخت زندگی که هیچ کس و هیچ چیز، یاری رسان نبود؛ صدایم را شنید و یاریم نمود.

خداوندی که خوشبختی و موفقیت را بیش از آنچه لایقش بودم به من ارزانی داشت.

تقدیم به پدر و مادر عزیزم که در طول زندگی و تحصیل همواره پشتیبانم بودند.

تقدیم به اساتید گرانقدرم، جناب آقایان دکتر اسماعیل فرزانه، دکتر فیروز امانی و سرکار خانم دکتر فریبا صادقی موحد؛ که بی مدد بی دریغ ایشان رساله‌ی حاضر به سرانجام نمی‌رسید.

و در نهایت

تقدیم به همه‌ی بیمارانی که طب را بر
بالین آن‌ها و برای آنها آموختم...

فهرست مطالب

فصل اول: بیان مسئله ۱

۱-۱- مقدمه ۲

۱-۲- اهداف مطالعه ۴

۱-۲-۱- هدف کلی ۴

۱-۲-۲- اهداف اختصاصی ۴

۱-۲-۳- اهداف کاربردی ۶

۱-۳- سؤالات مطالعه ۶

۱-۴- تعریف واژه‌ها ۷

فصل دوم: بررسی متون ۹

۲-۱- مبانی نظری ۱۰

۲-۱-۱- تعریف خودکشی ۱۰

۲-۱-۲- افکار خودکشی ۱۱

۲-۱-۳- اقدام به خودکشی ۱۲

۲-۱-۴- تاریخچه مربوط به خودکشی ۱۳

۲-۱-۵- نشانه‌های هشدار دهنده در خودکشی ۱۵

۲-۱-۶- علل و عوامل مؤثر در خودکشی و اقدام به خودکشی ۱۶

۲-۲- بررسی متون ۱۹

فصل سوم: روش اجرای تحقیق ۲۵

۳-۱- نوع مطالعه ۲۶

۲۶.....۳-۲- جامعه آماری.....

۲۶.....۳-۳- روش نمونه گیری.....

۲۶.....۳-۴- روش اجرای مطالعه.....

۲۷.....۳-۵- روش تجزیه و تحلیل آماری.....

۲۷.....۳-۶- ابزار مطالعه.....

۲۸.....۳-۶- متغیرهای مطالعه.....

۲۹..... فصل چهارم: نتایج.....

۳۰.....۴-۱- نتایج.....

۳۰.....۴-۱-۱- اطلاعات دموگرافیک.....

۳۷.....۴-۱-۲- روش های اقدام به خودکشی.....

۴۰.....۴-۱-۳- داروی مصرفی.....

۴۱.....۴-۱-۴- زمان اقدام به خودکشی.....

۴۳.....۴-۱-۵- انگیزه های اقدام به خودکشی.....

۴۵..... فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری.....

۴۶.....۵-۱- بحث.....

۵۳.....۵-۲- نتیجه گیری.....

۵۴.....۵-۳- پیشنهادات.....

۵۵.....۵-۴- محدودیت های مطالعه.....

۵۶..... منابع.....

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۴ فراوانی بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک جنسیت..... ۳۰
- نمودار ۲-۴ فراوانی بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک وضعیت تأهل..... ۳۱
- نمودار ۳-۴ درصد بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک محل سکونت..... ۳۲
- نمودار ۴-۴ درصد بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک سطح تحصیلات..... ۳۳
- نمودار ۵-۴ درصد بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک سابقه‌ی اعتیاد..... ۳۴
- نمودار ۶-۴ درصد بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک سابقه‌ی بیماری روانی..... ۳۵
- نمودار ۷-۴ درصد بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک سابقه‌ی کیفری..... ۳۶
- نمودار ۸-۴ فراوانی اقدام به خودکشی به تفکیک روش خودکشی..... ۳۷
- نمودار ۹-۴ فراوانی داروی مصرفی در بیمارانی که با مصرف دارو اقدام به خودکشی کرده بودند..... ۴۰
- نمودار ۱۰-۴ درصد موارد اقدام به خودکشی به تفکیک فصل..... ۴۱
- نمودار ۱۱-۴ فراوانی موارد اقدام به خودکشی به تفکیک ساعت ارتکاب..... ۴۲
- نمودار ۱۲-۴ فراوانی موارد اقدام به خودکشی به تفکیک انگیزه‌ی ارتکاب..... ۴۳

فهرست جداول

- جدول ۱-۴ میانگین سنی بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک جنسیت..... ۳۰
- جدول ۲-۴ تعیین اختلاف سابقه‌ی بیماری روانی در بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک جنسیت..... ۳۵
- جدول ۳-۴ تعیین اختلاف سابقه‌ی کیفی در بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک جنسیت..... ۳۶
- جدول ۴-۴ فراوانی روش‌های اقدام به خودکشی به تفکیک سن..... ۳۷
- جدول ۵-۴ فراوانی موارد اقدام به خودکشی به تفکیک روش خودکشی..... ۳۸
- جدول ۶-۴ تعیین اختلاف روش اقدام به خودکشی در بیماران اقدام به خودکشی به تفکیک جنسیت..... ۳۹
- جدول ۷-۴ فراوانی انگیزه‌های اقدام به خودکشی به تفکیک سن..... ۴۴

بررسی فراوانی اقدام به خودکشی و عوامل مؤثر بر آن در مراجعه کنندگان به بیمارستان امام خمینی (ره)

اردیبهشت در سال ۱۳۹۷

چکیده

سابقه و هدف: رفتار خودکشی یکی از مشکلات جدی سلامت عمومی است و اقدام به خودکشی به عنوان یکی از شاخص‌های مهم بهداشت روانی افراد جامعه محسوب می‌گردد. در این راستا، اقدام به خودکشی به معنی عملی ناقص که به مرگ منتهی نگردیده است تعریف شده است. معمولاً اقدام به خودکشی و خودکشی با یکدیگر مرتبط می‌باشند. پژوهش حاضر شیوع اقدام به خودکشی و عوامل مؤثر بر آن را مطالعه کرده است.

مواد و روش‌ها: مطالعه‌ی حاضر از نوع توصیفی مقطعی بود. در این مطالعه تعداد ۵۶۵ مورد قطعی اقدام به خودکشی انجام شده در سال ۱۳۹۷ که به بیمارستان امام خمینی (ره) شهرستان اردبیل مراجعه کرده بودند، وارد مطالعه شدند. اطلاعات دموگرافیک و نیز اطلاعات مربوط به اقدام به خودکشی این بیماران به روش میدانی و با مراجعه به بایگانی و پرونده‌ی بیماران جمع‌آوری شد.

نتایج: از میان ۵۶۵ بیمار بررسی شده، ۲۶۰ نفر مرد (۴۶٪) بودند. میانگین سنی موارد اقدام به خودکشی $30/35 \pm 13/44$ سال بوده و در اکثر موارد، اقدام کنندگان ساکن شهر بودند. ۳۳/۴۵٪ موارد اقدام به خودکشی در بیماران با سابقه‌ی بیماری روانی صورت گرفته بود و مصرف دارو، شایع‌ترین روش اقدام به خودکشی بود. از میان داروها نیز آرام‌بخش-خواب‌آورها شایع‌ترین داروهای مورد استفاده شناخته شدند.

نتیجه‌گیری: در نهایت از مطالعه‌ی حاضر می‌توان نتیجه گرفت که به نظر در جامعه‌ی استان اردبیل، با اینکه شیوع اقدام به خودکشی در زنان بیشتر از مردان است، با اینحال تفاوت چشمگیری از نظر اقدام به خودکشی بین دو جنس وجود ندارد. همچنین، مشکلات خانوادگی و مالی، به عنوان دو فاکتور مهم در بروز اقدام به خودکشی شناخته شد.

کلمات کلیدی: اقدام به خودکشی، خودکشی، عوامل مؤثر بر خودکشی